

3. Haritada 20. Yüzyıl Başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti'nin sınırları verilmiştir.

Haritayı incelediğimizde sadece haritadaki bilgilerden yararlanılarak hangi yorum yapılamaz?

- A) Mısır, İngilizlerin sömürge toprakları içinde yer almaktadır.
- B) Tunus ve Cezayir Fransa'nın sömürge toprakları içerisinde.
- C) Osmanlı Devleti'nin üç kıtada toprağa sahip olduğu görülmektedir.
- D) Sömürge arayan İtalya, Trablusgarp topraklarını işgal etmiştir.

4. 19.yy. Osmanlı Devleti'nin mali yönden büyük sarsıntılara uğradığı bir dönem olmuştur. İngiltere ile 1838 imzalanan ticaret sözleşmesi ile, Osmanlı gümrük duvarları indirilmiş, Osmanlı Devleti'nin zaten cılız olan endüstrisi Avrupa rekabeti karşısında savunmasız durumda bırakılmıştır. Ödemelerdeki açıklar artmış, denge bozulmuş , ülke mallarını satamaz duruma gelmiş sanayileşme durmuştur. Dış borçlanma para basma gibi yöntemlerle sorunların çözülebileceğine inanılmış ancak bu durum devleti iflasla karşı karşıya bırakmıştır. Nitekim 1881'de Muharrem Kararnamesi ilan edilmiş ve Duyun- u Umumiye adı altında Osmanlı Devleti'ni iktisadi ve mali bakımdan yoksun bırakan , bütün kaynaklarını denetleyen bir sistem kurulmuştur.

Yukarıda verilenlere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin gelir kaynakları azalmıştır.
- B) Osmanlı Devleti iktisadi olarak zor dönemlerden geçmektedir.
- C) Osmanlı Devleti ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
- D) Devlet yöneticileri ekonomik çöküntüyü durdurmak için Duyun-u Umumiye'yi kurmuşlardır.

5.Selanik farklı din ve milletlerden insanların bir arada yaşadığı, ulaşım ve iletişim ağının hem Avrupa, hem de Osmanlı Başkenti ile gelişmiş olduğu bir kenttir. Ulaşım imkanlarının gelişmesi kenti ekonomik olarak da canlandırmıştır. Mustafa Kemal, bu şehirde önce annesi Zübeyde Hanım'ın isteğiyle dini eğitim veren Mahalle Mektebi'ne gitmiş, bir süre sonra da babasının isteğiyle modern eğitim veren Şemsi Efendi İlkokuluna gitmiştir.

Buna göre Selanik kenti ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Farklı tarzda eğitim kurumlarının bulunması eğitimde birlik olmadığını gösterir.
- B) Fransız ihtilali sonucu ortaya çıkan fikirler yayılma imkânı bulur.
- C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki önemli ticaret merkezlerinden biridir.
- D) Avrupa'da meydana gelen gelişmelerin yakından takip edilmesine olanak sağlar.

6. Selânik, dağ eteklerinden yukarıya doğru tırmanan, büyük, durgun körfezinin sularına yayılan ve çevresindeki Roma, Bizans ve Türk surlarının sınırlarını çoktan aşmış, çağdaş Batı ölçütlerindeki rıhtım ve bulvarları boyunca iyice gelişmiş bir kent görünümündeydi. Yıkık istihkâmlarının üzerindeki karmaşık çatıların arasından minareler ve çan kuleleri yükselirdi. Kent, 1889'da Sırbistan ve Viyana üzerinden demir yoluyla Avrupa'ya bağlanmıştır. Diğer bir demir yolu hattı da kent, Bulgaristan üzerinden Avrupa'ya ve İstanbul'a bağlamaktaydı. Kentin elektrik ağı 1889'da kurulmuştur. Bu süreçte dokuma fabrikalarında pamuklu ve yünlü kumaş üretilmiştir. 19. Sonlarına doğru, Selânik'in nüfusu yetmiş binden yüz binin üzerine çıkmıştır.

Verilen metinden yararlanarak Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir ?

- A) Nüfusunun çoğunluğu Müslümanlardan oluşmaktadır.
- B) Demir ve deniz yolu ile Avrupa'ya bağlanması milliyetçi isyanların çıkmasında etkilidir.
- C) Fabrikaları sayesinde Osmanlı devletinin sanayi üretiminde de en gelişmiş kentidir.
- D) Doğal güzellikleri ve tarihi geçmişi yanında çağdaş bir görünüme sahip bir şehirdir.

7. Harbiye'de ve Harp Akademisi'nde, memleket ve millet davaları ile ilgilenmesi, düşüncelerini cesaretle ifadede çekinmemesi sebebiyle aydın ve inkılâpçı bir subay olarak tanınmıştı. Devir istibdat idaresi idi ve bu davranışları aleyhine olabilirdi; ancak çevresince gerçekten çok sevilmesi, düşüncelerinde samimi oluşu, onun herhangi bir tertibe kurban gitmesini önlemişti.

Verilen metne göre Mustafa Kemal'in aşağıda gösterdiği davranışlardan hangisi metinde anlatılan kişilik özellikleri ile ilişkili değildir?

- A) II. Balkan Savaşında Dimetoka ve Edirne'nin düşmandan geri alınışında büyük hizmetler göstermesi
- B) Ordunun siyasetten uzak durması fikrini Selânik'te toplanan "İttihat ve Terakki Büyük Kongresi"nde açıkça söylemesi
- C) II. Meşrutiyetin ilanını yeterli görmeyip daha büyük ve köklü değişimlerin yapılması gerektiğine inanması
- D) 1910 yılı Eylül ayında askeri manevraları izlemek amacıyla gözlemci olarak Fransa'ya gitmesi

8. Küçük Mustafa okul çağına geldiğinde ailesini tatlı bir telaş sarmış ve hangi okula gideceği konusunda görüşmeler başlamıştı. Annesi geleneksel eğitim veren mahalle mektebine gitmesini, babası batı tarzında eğitim veren Şemsi efendi ilkokuluna gitmesini istiyordu. Babası annesinin gönlünü kırmamak için Mustafa'yı önce Mahalle mektebine sonra Şemsi Efendi ilkokuluna göndermiştir. Ardından Selanik Rüştiyesine giden Mustafa, burada annesinden gizli askeri okul sınavını kazanarak Askeri Rüştiye'ye geçmiştir. Annesinin gönlünü almak için “ Anne ben asker olarak doğdum asker olarak öleceğim” demiştir.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa demokratik bir aileye sahiptir.
- B) Eğitim hayatına askeri okulla başlamıştır.
- C) Osmanlı da eğitim öğretimde birlik yoktur.
- D) Mustafa küçük yaşlarda kararlı bir kişiliğe sahiptir.

9. Biz o yüce yaradılışlı bir milletiz ki yurdunu, ulusunu koruma sahasında
Ayaklar altında toprak olmaktansa ölmek daha tercih edilir
Hürriyet mücadelesi korkulu bir ateş olsa da dert değil;
İnsan olan bir can için mücadele sahasından kaçmaz
Celladın can yakan kemendi acımasız bir ejder olsa
Yine de bin defa daha esaret zincirinden iyidir.

Yukarıda Namık Kemal'e ait Hürriyet Kasidesi'nin günümüz Türkçesine çevrilmiş bir bölümü bulunmaktadır.

Buna göre Namık Kemal'in, Mustafa Kemal'i etkilediği alanlar arasında;

- I. Özgürlük
- II. Vatan sevgisi
- III. Millet Sevgisi
- IV. Milli Egemenlik

yukarıdaki maddelerden hangileri vardır?

- A) I ve III.
- B) II ve IV.
- C) I, II ve III.
- D) I, II, III ve IV.

DURUM	KİŞİLİK ÖZELLİĞİ
Öğrencilik yıllarında Ziya Gökalp, Mehmet Emin gibi yazarların, askerlik hayatında ise arkadaşlarının düşüncelerini önemsemesi	I-Açık Fikirli Olması
Trablusgarp Savaşı'nda yerli halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı Derne ve Tobruk'ta başarılar kazanması	II-İleri Görüşlülük
Sorumluluk almaktan çekinmeyerek önce Şam'da ardından Selanik'te Vatan ve Hürriyet cemiyetinin kurulmasına öncülük etmesi	III-Liderlik
Pikardi manevralarına katıldıktan sonra; yapılacak savaşlarda uçakların ve hava kuvvetlerinin, başarı için önem kazanacağını vurgulaması	IV-Tekilatçılık

Tabloda Mustafa Kemal ile ilgili verilen durumlar ve kişilik özellikleri eşleştirilmiştir.

10. Tablonun doğru olabilmesi için hangi bilgilerin yer değiştirmesi gerekir ?

A) I ve II.

B) I ve III.

C) II ve IV.

D) III ve IV.

11. Millî egemenlik düşüncesi ilk defa 18. yüzyılda Fransız düşünürü Jean Jacques Rousseau tarafından ortaya atıldı. Düşünceleri sayesinde baskıcı hükümdarlara karşı bireylerin hak ve hürriyetlerini teminat altına almak için mücadeleler başlatıldı. Bu amaçla "Toplum Sözleşmesi" adlı eserini yazdı. Rousseau eserinde; yurttaşı, ortak benliği, halkı, devleti yaratan bir toplum sözleşmesini ve bu sözleşmeye toplumdaki her bireyin dahil olması gerektiğini vurgular. Mustafa Kemal'i etkileyen kişiler arasında Fransız düşünür Jean Jacques Rousseau da bulunmaktadır.

Yukardaki metne göre, Mustafa Kemal'in aşağıda verilen hangi faaliyeti onun Jean Jacques Rousseau'dan etkilendiğini gösterir?

A) Sakarya Meydan Savaşında orduyu Başkomutan olarak yönetmesi

B) Pikardi Manevralarına katılmak üzere Fransa'ya gitmesi

C) Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı gönüllü olarak savaşa katılması

D) 31 Mart İsyanı'nı bastırmak üzere Hareket Ordusu içinde yer alması

12. Fransız İhtilali ile birlikte dünyaya eşitlik, adalet, hürriyet ve milliyetçilik gibi düşünceler yayılmıştır. Milliyetçilik düşüncesi Osmanlı Devleti'ni de derinden etkilemiştir. Çok uluslu bir yapıya sahip olan Osmanlı Devleti içinde yaşayan farklı milletler “her milletin kendi kaderini tayin etmesi” düşüncesi doğrultusunda bağımsızlık mücadelesine girerek isyan etmiştir. Milliyetçilik akımı Osmanlı içindeki uluslara daha çok Avrupalı devletlerin etkisiyle girmiştir. Avrupalı devletler farklı milletleri kendi çıkarları doğrultusunda Osmanlı Devleti'ne karşı kıskırtmıştır. Ayrıca milliyetçilik düşüncesi Türk aydınları da etkilemiştir.

Verilen bilgilere göre,aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik düşüncesinin Osmanlı Devleti üzerindeki olumsuz etkilerinden biri değildir?

- A) Yunanlıların bağımsızlık hareketleri
- B) Türklerin bağımsızlık mücadelesi
- C) Bulgarların bağımsızlık hareketleri
- D) Sırpların bağımsızlık mücadeleleri

13. Yakınımızda Binbaşı Kadri Bey isminde bir kişi oturuyordu. Oğlu Ahmet Bey askerî ortaokula devam ediyor ve okul giysisi giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giysi giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Bu aşamaya ulaşmak için izlenmesi gereken yolun askerî ortaokula girmek olduğunu anlıyordum.

O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî ortaokula girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten çekiniyordu. Asker olmama zorla engel olmaya çalışıyordu.Kabul sınavı zamanı ona sezdirmeden kendi kendime askerî ortaokula giderek sınav verdim. Böylece anneme karşı oldu-bitti olmuş oldu.

Mustafa Kemal'in askeri okula başlaması ile ilgili verilen anıdan;

- I. Çevresindeki kişilerden etkilendiği
- II. Kararlı bir kişiliğe sahip olduğu
- III. Okul hayatında başarılı olduğu
- IV. Mesleğine küçük yaşta karar verdiği

maddelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I, II ve III.
- C) I, II ve IV.
- D) I, II, III, ve IV.

14. Trablusgarp Savaşını fırsat bilen Balkan Devletleri, Rusya'nın da kışkırtması sonucu Osmanlı Devleti'ne savaş açtılar(I. Balkan Savaşı). Osmanlı Devleti bu savaşta başarılı olamadı ve Midye - Enez hattının batısındaki toprakları ile Edirne'yi kaybetti(1912). Osmanlı Devleti'nden aldıkları toprakları paylaşmada sorunlar yaşayan Balkan Devletleri yeniden bir savaşa tutuştular (II. Balkan Savaşı). Bu savaş en fazla payı alan Bulgaristan'a karşı Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Romanya tarafından başlatılmıştı. Bu durumu fırsat bilen Osmanlı Devleti Bulgaristan'dan Edirne'yi geri aldı(1913).

Bu bilgidен hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A)Osmanlı Devleti iki savaştan da en karlı çıkan devlet olmuştur.
- B) I. Balkan Savaşı'nın başlamasında dış faktörler etkili olmuştur.
- C) I. Balkan Savaşı'nın sonucu II. Balkan Savaşı'nın nedeni olmuştur.
- D) Edirne kısa bir süre Bulgaristan toprağı olmuştur.

15. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra İstanbul'da 31 Mart Ayaklanması ortaya çıkmıştır. Bu ayaklanmanın amacı meşrutiyet yönetimine son vermektir. Meşrutiyet yanlılarının Selanik'te bulunan askeri birliklerden yardım istemesi üzerine Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Harekat Ordusu İstanbul'a gelerek ayaklanmayı bastırmıştır. Ayaklanma sonucunda II. Abdülhamit üzerine düşen görevleri yapmadığı gerekçesiyle tahttan indirilmiş, yerine V. Mehmet Reşat getirilmiştir.

Bu bilgidен hareketle;

- I. Ülkede yenilik taraftarları olduğu gibi, yenilik karşıtları da vardır.
- II. Mustafa Kemal, yönetimde demokratik uygulamaları desteklemiştir.
- III. İsyanın sonucunda Osmanlı yönetim anlayışında değişim meydana gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

16. Mustafa Kemal'in Çanakkale Savaşları sırasında verdiği bir emrin son sözleri şöyledir ;

“Benimle beraber burada savaşan bütün askerler kesin olarak bilmelidir ki üzerimizde bulunan vatan ve namus görevini tam olarak yerine getirmek için bir adım geri gitmek yoktur ! Uyku ve istirahat aramanın, bu istihattan yalnız bizim değil, bütün milletimizin ebediyen mahrum kalmasına sebep olabileceğini hepinize hatırlatırım. Bütün arkadaşlarımla benimle aynı düşüncede olduklarına ve düşmanı bütününü denize dökmedikçe yorgunluk işaretleri göstermeyeceklerine şüphe yoktur!”

Bu metinden yola çıkılarak Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri ile ilgili;

I. Kararlılık

II. İleri görüşlülük

III. Vatan sevgisi

IV. Fedakârlık

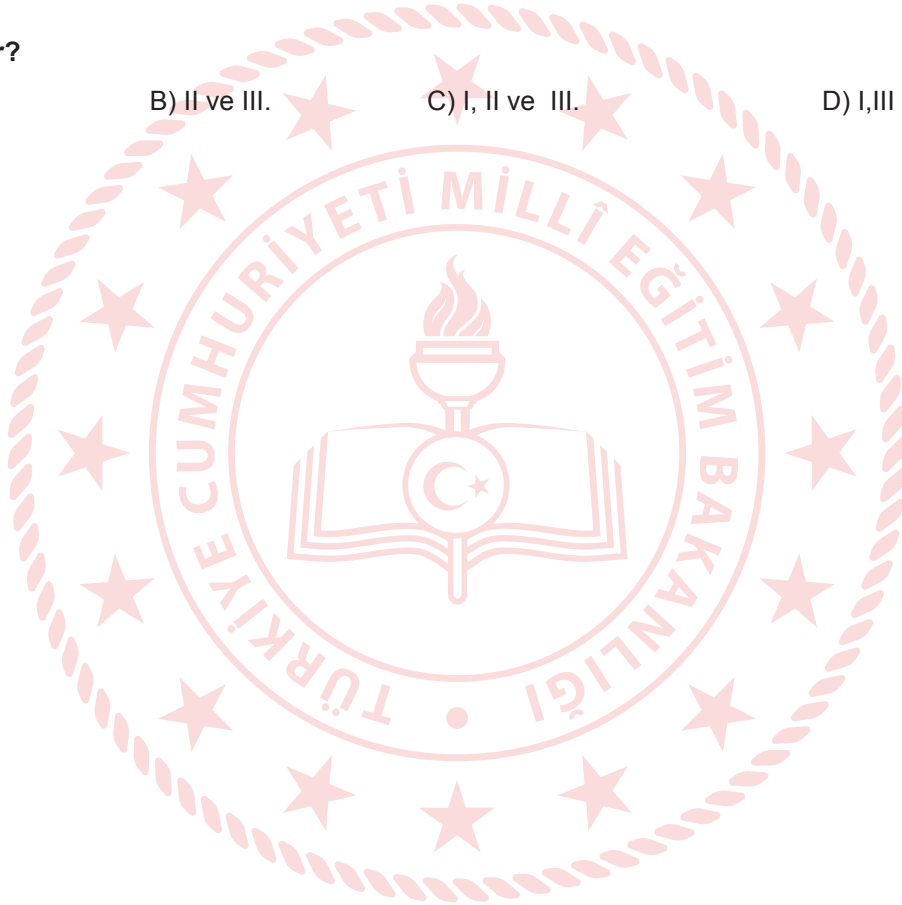
hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II.

B) II ve III.

C) I, II ve III.

D) I,III ve IV.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Soruları

1. Sanayileşen Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Avrupa'dan gelen ucuz ürünler ülke geneline yayıldı. İnsanlar, ucuz ithal mallara yönelince malını satamayan yerli esnaf, üretimini durdurdu. Böylece Osmanlı sanayisi yavaş yavaş çöktü. Devlet bütçesi sürekli açık vermeye başladı. Açığı kapatmak isteyen yöneticiler ya halktan toplanan vergilerin miktarını artırdılar ya da Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderleri karşılamaya çalıştılar. Sömürge arayışında olan İngiltere, İtalya ve Fransa ise Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika topraklarını ham madde kaynağı olarak gördü. İngiltere Mısır'ı, Fransa Tunus ve Cezayir'i, İtalya da Trablusgarp'ı işgal etti.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti için,

- I. Avrupa'nın açık pazarı hâline geldi.
- II. Devlet adamları ekonomik sorunlara karşı çareler aradılar.
- III. Ekonomik sıkıntılar yüzünden Kuzey Afrika topraklarını terk etmek zorunda kaldı.
- IV. Artan borçlar neticesinde Düyûn-u Umûmiye İdaresi kuruldu.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) III ve IV. D) I, II ve IV.

2. Fransız İhtilali ile dünyada yayılmaya başlayan hürriyet, eşitlik, adalet gibi fikirlerden etkilenen Jön Türkler; azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koydular. Jön Türklere göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Onlara göre azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı, bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli ve padişah ülkeyi bu meclisle birlikte yönetmeliydi.

Buna göre, Jön Türklerin hedefledikleri yönetim şeklinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Monarşi B) Meşrutiyet C) Cumhuriyet D) Teokrasi

3. *"Her safhasıyla düşünülmüş, hazırlanmış, idare edilmiş ve zaferle sonuçlandırılmış olan bu harekât; Türk ordusunun, Türk subay ve komuta heyetinin yüksek kudret ve kahramanlığını tarihe bir kere daha yazdıran muazzam bir eserdir. Bu eser, Türk milletinin hürriyet ve istiklal düşüncesinin ölümsüz bir abidesidir. Bu eseri yaratan bir milletin evladı, bir ordunun başkomutanı olduğum için bahtiyarlığım sonsuzdur."*

Mustafa Kemal bu sözleri hangi muharebenin önemini vurgulamak için söylemiştir?

- A) I. İnönü B) II. İnönü C) Sakarya D) Büyük Taarruz

4. Irak Cephesi, bölgedeki petrol alanlarını ele geçirmek ve kuzeye doğru ilerleyerek Ruslarla birleşmek isteyen İngiliz kuvvetleri tarafından açıldı. Basra Körfezi'nden çıkarma yaparak Bağdat'a doğru ilerlemeye çalışan İngilizlere karşı Osmanlı kuvvetleri, Selman-ı Pâk Muharebelerinde büyük bir zafer elde etti (22-25 Kasım 1915). Halil (Kut) Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Kut'ül Amâre'de İngiliz kuvvetlerini kuşattı. İngiliz askerleri, komutanları General Townshend ile birlikte esir alındı (29 Nisan 1916).

Buna göre,

- I. Kazanılan zaferle İngilizler bölgeden atılmıştır.
- II. Irak Cephesi savunma cephesi niteliğindedir.
- III. İngilizler bölgenin enerji kaynaklarını ele geçirmek istemiştir.
- IV. Osmanlı ordusunun kazandığı ilk zafer Kut'ül Amâre'dir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) III ve IV.

5. Büyük Millet Meclisinin çıkardığı Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun bazı maddeleri şöyledir:

- Büyük Millet Meclisi'ne karşı düşünce veya uygulamalarıyla, yazdıkları yazılarla muhalefet edenler vatan haini olarak kabul edilecekti.
- Vatan hainliği yapanlar en ağır şekilde cezalandırılacaktı.
- Olağanüstü ve aceleyi gerektiren durumlarda zanlının yakalandığı yerdeki ceza mahkemesi de yargılama ve karar vermeye yetkili olacaktı.

Bu maddelere göre Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun en kapsamlı amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclisin otoritesini arttırmak
- B) Yargı kararlarının uygulanmasını hızlandırmak
- C) Vatana yönelik işgal faaliyetlerini durdurmak
- D) Asker kaçakları sorununu çözmek

6. Millî Mücadele Dönemi'nde vatanın savunulması için kurulan en önemli derneklerden biri de Sivas Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti'dir. Cemiyet, Sivas dışında Anadolu'nun başka şehirlerinde de şubeler açmıştır. Cemiyetteki kadınlar Anadolu'da meydana gelen olayları yakından takip etmişler, işgaller karşısında hem İtilaf Devletlerini hem de Osmanlı Hükûmeti'ni telgraflarla protesto etmişlerdir. Ayrıca mücadele eden askerler için para toplayıp bazı eşyalar (çamaşır, çorap vb.) üretmişler, İstanbul'dan Anadolu'ya geçerek Millî Mücadele'ye katkıda bulunanlara tebrik mesajları göndermişlerdir.

Buna göre Sivas Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti

- I. Bölgesel nitelik taşımaktadır.
- II. Millî bilinç düşüncesiyle hareket etmiştir.
- III. Millî Mücadele'ye maddi ve manevi destek vermiştir.
- IV. İşgaller karşısında silahlı direnişte bulunmuştur.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) I, II ve IV.
- D) II, III ve IV.

7. Kâzım Karabekir Paşa 1882'de İstanbul'da doğdu. 11 yaşında babasını kaybeden Kâzım Karabekir Paşa hem harbiye mektebini hem de harp akademisini birincilikle bitirdi ve "Altın Maarif Madalyası" ile ödüllendirildi. Kendisi de yetim büyüyen Karabekir Paşa, Doğu Anadolu'da, ailesini kaybeden binlerce yetim çocuğa babalık yaptı. Onları öz çocukları gibi sahiplendi, onlar için yurtlar ve okullar açtı. Açtığı okullardaki öğrenciler için, okuma ve spor bayramları düzenledi. Yetimlerin her birini bir meslek sahibi yaparak sefaletten kurtardı. Bundan dolayı kendisine "Yetimlerin Babası" unvanı verildi. Bu çocuklardan oluşturduğu "Gürbüz Çocuklar Ordusu" Millî Mücadele'de büyük hizmetlerde bulundu. Kâzım Karabekir Paşa, Millî Mücadele Dönemi'nde Edirne milletvekili ve Doğu Cephesi komutanı olarak görev yaptı. Ermenileri yenilgiye uğratarak onlarla Gümrü Antlaşması'nı imzaladı ve doğu illerini işgalden kurtardı. Millî Mücadele sonrasında Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları arasında yer aldı. Partinin genel başkanlığına getirildi. Ancak kısa bir süre sonra partisi kapatıldı. 1946-1948 arası TBMM Başkanlığı görevinde bulundu.

Bu metinde Kâzım Karabekir Paşa'nın hangi özelliği ile ilgili bir bilgi yoktur?

?

- A) Eğitimcilik
- B) Askerlik
- C) Siyasetçilik
- D) Yazarlık

8. Amasya Genelgesi'nin bazı maddeleri:

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Osmanlı Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır. Kongreye katılmak üzere bütün sancaklardan, halkın güvenini kazanmış üç temsilci belirlenerek en kısa zamanda Sivas'a gelmelidir.

Buna göre Amasya Genelgesi hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Millî Mücadele'nin gerekçesi belirtilmiştir.
B) Büyük Millet Meclisinin açılması için hazırlıklar yapılmıştır.
C) Millî Mücadele'nin yöntemi belirtilmiştir.
D) Millî egemenlik vurgusu yapılmıştır.

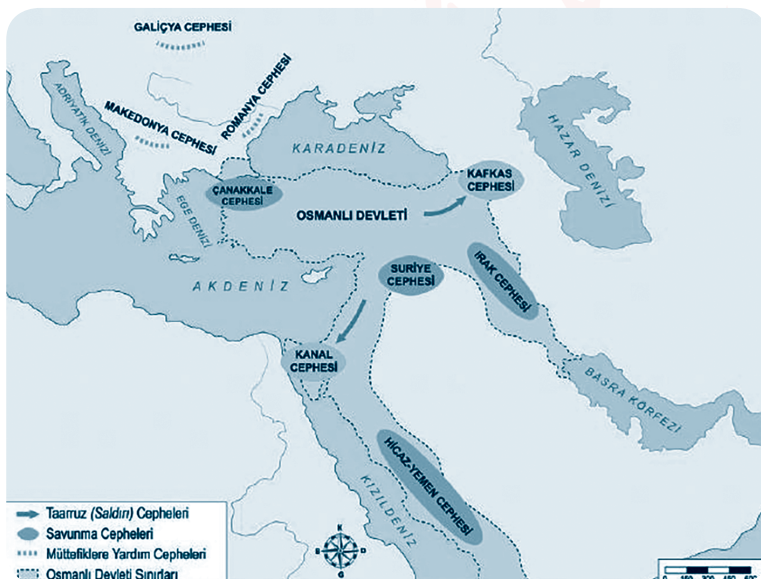
9. Kütahya-Eskişehir Muharebeleri sonrasında Tekalif-i Millîye emirleri ilan edildi. Buna göre:

- Her ilçede Tekalif-i Millîye Komisyonu oluşturuldu.
- Her ailenin bir kat çamaşır, bir çift çorap ve çarık hazırlayıp Komisyona teslim etmesi kararlaştırıldı.
- Halkın elinde bulunan, savaşta işe yarar bütün silah ve cephanenin üç gün içinde teslimi istendi.
- Halkın elinde bulunan yaylı araba ve kağrı arabaları ile deve ve merkeplerin %20'sinin teslimi istendi.
- Halkın elinde bulunan çamaşırlık bez, kışlık ve yazlık kumaş; kösele, meşin, tel, çivi, kundura ipliği; nal, mih, yem torbası, yular, semer ve urgan stoklarının %40'ının, bedeli sonradan ödenmek üzere teslimi istendi.

Bu bilgiler ve Tekalif-i Millîye emirlerinin uygulanışını gösteren yukarıdaki görsel dikkate alındığında aşağıdaki-
lerden hangisi söylenemez?

- A) Türk milleti birlik, beraberlik ve dayanışma örneği göstermiştir.
B) Toplumun çeşitli kesimlerinin katılımı ve desteği sağlanmıştır.
C) Ordunun ulaşım ihtiyaçları karşılanmak istenmiştir.
D) Doğu Cephesi'nde ordunun güçlendirilmesine çalışılmıştır.

10.

Yandaki harita, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda savaştığı cepheleri göstermektedir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti; İngilizlerin, sömürgeleriyle bağlantısını kesmiştir.
- B) Almanya, halifelik makamının dinî gücünden faydalanmak istemiştir.
- C) Osmanlı Devleti farklı kıtalarda mücadele etmek zorunda kalmıştır.
- D) Osmanlı Devleti daha önce kaybettiği toprakları geri almıştır.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Soruları

1.

Osmanlı padişahı Abdülmecid'in 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nı ilan etmesi Türk demokrasi tarihinde önemli bir yere sahiptir. Özellikle bu fermanın içindeki maddeler eşitlik unsuru üzerine dikkat çekmiştir. Padişah mahkemelerin açık yapılacağını, herkesin kanun önünde eşit olacağını, tüm vatandaşların can ve mal güvenliğinin devlet güvencesi altına alınacağını ve kanunların her şeyin üzerinde tutulacağını duyurmuştur.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile,

- I. Hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir.
- II. Mülkiyet hakkı devlet güvencesi altına alınmıştır.
- III. Milli egemenlik benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.

2. İstanbul Boğazı'na demirlenmiş İtilaf Devletleri'ne ait donanmayı gören Mustafa Kemal, bu duruma şu sözleri ile tepki göstermiştir: "Geldikleri gibi giderler!" Çünkü Mustafa Kemal, Türk ulusunun tutsaklığa asla boyun eğmeyeceğine ve özgürlüğünden ödün vermeyeceğine inanmıştır. Türk milleti de bağımsızlık ve özgürlük savaşını kazanarak Mustafa Kemal Paşa'nın haklı olduğunu dünyaya kanıtlamıştır.

Buna göre göre Mustafa Kemal'in;

- I. İleri görüşlülüğü,
- II. Kararlılığı,
- III. Vatanseverliği

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I.
- C) II ve III.

- B) I ve II.
- D) I, II ve III.

3.

"Bu antlaşma, Türk ulusuna karşı yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması'yla tamamlandığı sanılmış, büyük bir suikastin yıkılışını ifade eden bir belgedir. Osmanlı dönemine ait, tarihte benzeri görülmemiş bir siyasi zaferin eseridir!" **Mustafa Kemal Atatürk**

"Lozan Antlaşması'nın gerçek karakterini ve yüksek değerini Sevr Antlaşması ile kıyaslamakla anlamayı başarırız: Sevr, Osmanlı Devleti'nin tarihe gömülmesini saptayan bir belgedir; Lozan ise hür bir ulus sıfatı ile Sevr Antlaşması önünde boyun eğmeyen Türk Devleti'nin bağımsızlık hakkını bütün dünyaya kabul ettirmesinin sonucu olan uluslararası bir antlaşmadır." **Afet İnan**

"Gerçekten de bu, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, yenik düşmüş Orta Avrupa devletlerinden birinin galip devletlere kendi koşullarını kabul ettirerek imzaladığı tek antlaşmadır." **Lord Kinross**

Buna göre Lozan Antlaşması ile ilgili,

- I. Uluslararası alanda yankı uyandırmıştır.
- II. Türk Devleti lehine sonuçlanmıştır.
- III. Millî Mücadele bu antlaşma ile son bulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşabiliriz?

- A) Yalnız I.
- C) II ve III.

- B) I ve II.
- D) I, II ve III.

6. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin aldığı kararlardan bazıları şunlardır:

- * Bölge dışına göç edilmeyecektir.
- * Bilim, iktisat ve din teşkilatları kurulacaktır.
- * Basın ve yayın yoluyla propaganda yapılacaktır.
- * İşgallere karşı direniyecektir.

Alınan bu kararların ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer cemiyetlerden daha üstün duruma gelmek
- B) Cemiyetleri tek çatı altında toplamak
- C) Bölgeyi azınlıklar karşısında daha güçlü duruma getirmek
- D) Toplanan kongre sayısını artırmak

7.

Kurtuluş Savaşı'nda Maraş, Antep çevresinde Kuvâ-yı Millîye Komutanı olarak bölgedeki direnişi yöneten Ali Kılıç anısını dile getirmiştir:

Bir aralık konu İstiklâl Savaşı'na geldi. O savaş ki araç, gereç, personel kıtlığı bugün güç tasavvur edilirdi. Tümenlere binbaşılar, kolordulara yarbaylar komuta ediyordu. Fakat bu kadro canını dişine takmış bir ekipti. Var olmak ya da olmamak bu savaşın sonucuna bağlıydı. 30 Ağustos bu ruh hâletinin eseri idi. Anlatışlarını şöyle bağladı:

— İşte, büyük zafer böyle ortak bir eserdir. Şerefler de ortaktır.

Bu alçak gönüllülük şaheseriyle konunun kapanacağını tahmin ediyorduk. Bu arada Atatürk bir duraklama yaptı. Sonra içine dönük, âdeta kendisiyle konuşur gibi ilave etti:

— Ama yenilseydik sorumluluk ortak olmayacak, yalnız bana ait olacaktı.

Bu belagat karşısında gözyaşımı tutamadım. Tarihin, zaferleri kendine mal eden, yenilgileri ise maiyetine yükleyen sahte kahramanlarını hatırladım.

“Hatıralar, 1955”

Mustafa Kemal ile ilgili yukarıda verilen anıdan hareketle Mustafa Kemal ve askerlerinin;

- I. Vatanseverliği,
- II. Bağımsızlığa düşkünlüğü,
- III. Cesareti

özelliklerinden hangilerine ulaşabiliriz ?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

8. Mustafa Kemal Kütahya-Eskişehir Savaşı'nın yaşandığı dönemde tüm zorluklara rağmen "Silahıyla olduğu kadar beyniyle de mücadele etmek zorunda olan milletimizin, birincisinde gösterdiği başarıyı ikincisinde de göstereceğine şüphem yoktur." diyerek Maarif Kongresi'nin yapılmasını istemiştir.

Maarif Kongresi ile aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenemez?

- A) Millî Eğitim Sistemi'nin temellerini oluşturmak
- B) Çağdaş eğitim sistemi oluşturmak
- C) Eğitimi millî ve kültürel değerlerle birleştirmek
- D) Geleneksel eğitim sistemi oluşturmak

9. Erzurum Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Manda ve himaye kabul edilemez.
- Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- Kuvâ-yı Millîye'yi etkin, millî iradeyi hakim kılmak esastır.

Buna göre Erzurum Kongresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî sınırlardan bahsedilmiştir.
- B) Tüm yurdu ilgilendiren kararlar alınmıştır.
- C) Tam bağımsızlığa vurgu yapılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.

10. I. İnönü Savaşı'nın ardından,

- TBMM, Londra Konferansı'na çağrıldı.
- Moskova Antlaşması'yla Sovyet Rusya TBMM'yi tanıdı.
- Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalandı.

Yukarıda verilenlere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Askerî başarı siyasi başarıları da getirmiştir.
- B) TBMM tüm dünya tarafından tanınmıştır.
- C) I. İnönü Zaferi Millî Mücadele'nin en önemli zaferidir.
- D) İşgaller tamamen durdurulmuştur.

11. TBMM tarafından 1921 yılında kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun bazı maddeleri şöyledir:

- Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.
- Yürütme ve yasama yetkisi, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisi'nde belirir ve toplanır.
- Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare edilir ve hükûmeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti" adını taşır.

Buna göre Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile;

- Meclis hükûmeti sistemi,
- Güçler birliği ilkesi,
- Ulusal egemenlik

kavramlarından hangisinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

12. İtilaf Devletleri I. İnönü Zaferi'nden sonra TBMM ile birlikte İstanbul Hükûmetini de çağırılmışlardır. İlk söz hakkı İstanbul Hükûmetine verilmiş ancak İstanbul Hükûmeti temsilcisi Tevfik Paşa "Söz milletin gerçek temsilcisi olan TBMM'nindir." diyerek sözü TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e bırakmıştır.

Buna göre;

- İtilaf Devletleri ikilik çıkarmak istemiştir.
- TBMM'nin İtilaf Devletleri tarafından varlığı kabul edilmiştir.
- İstanbul Hükûmeti millî irade anlayışına saygı göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) I ve III. D) I, II ve III.

13. Doğu Cephesi'nde kazanılan zaferle Gümrü antlaşması imzalanmıştır. Bu Antlaşmayla Ermenistan Hükûmeti;

- Misak-ı Millî'yi tanıyacağını,
- Taraflardan birinin tanımadığı uluslararası bir antlaşmayı diğerinin de tanımayacağını kabul etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Anadolu'da kurulacak olan Ermeni Devleti'nden vazgeçilmiştir.
- B) Ermenistan Sevr Antlaşması'nın geçersizliğini kabul etmiştir.
- C) Ermeniler Anadolu ile ilgili planlarına devam etmiştir.
- D) Ermenistan Hükûmeti TBMM'yi resmen tanımıştır.

14. I. Türk halkının TBMM'ye olan güveni artmıştır.
II. TBMM'nin saygınlığı ve otoritesi artmıştır.
III. Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalanmıştır.
IV. Londra Konferansı toplanmıştır.

Yukarıdakilerden hangileri I. İnönü Zaferi'nin uluslararası sonuçlarındandır?

- A) I, II ve III.
- B) III ve IV.
- C) I ve IV.
- D) II ve III.

15. I. Birden fazla cephede savaşmışlardır.
II. Halkın oluşturduğu güçlerdir.
III. Bölgesel güçlerdir.
IV. Düşman ilerleyişini tamamen durdurmuşlardır.

Yukarıdakilerden hangileri Kuvâ-yı Millîye'nin özelliklerindendir?

- A) I ve II.
- B) II ve IV.
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV.

16. Mustafa Kemal,

- Ali Fethi OKYAR başta olmak üzere birçok arkadaşını örgütleyerek İstanbul'da *Minber* gazetesini çıkarmıştır.
- Ordu içerisindeki siyasi çekişmelerin devlete zarar vereceği düşüncesi Balkan Savaşları'nın çıkmasıyla kanıtlanmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangileri sırasıyla çıkarılabilir?

- A) İnkılapçılık-İleri görüşlülük
B) Vatanseverlik-Açık sözlülük
C) Açık sözlülük-Çok yönlülük
D) Teşkilatçılık-İleri görüşlülük

17. Mustafa Kemal, birçok farklı ulusun bir arada yaşadığı Selanik'te eğitim hayatına başladı. Çalışkan, disiplinli bir öğrenci olan Mustafa Kemal, asker olmaya karar verdiği için askerî sınava girip başarılı oldu. Annesi Mustafa Kemal'in asker olmasına karşı çıktı. Ne pahasına olursa olsun asker olacağını bildiren Mustafa Kemal annesini de ikna ederek Selanik Askerî Rüştiyesine başladı. Manastır Askerî İdadisine geçtikten sonra hayatında önemli gelişmeler yaşandı. Fransızca'yı ve hitabet sanatını öğrendi. Milliyetçilik ve demokrasi gibi fikirleri özümsemi. Tarih bilinci oluştu. Ülke sorunlarının en fazla yaşandığı İstanbul'da Harp Okulunu ve Akademisini bitirdi. İstanbul Harp Akademisinden mezun olduktan sonra vatan ve millet sevgisiyle kolağası yüzbaşı olarak Şam'da görevine başladı.

Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitim hayatını farklı şehirlerde sürdürmüştür.
B) Kararlı bir kişilik yapısına sahiptir.
C) Birçok alanda kendisini geliştirmiştir.
D) Ülke sorunlarının çözümüyle ilgili fikirler geliştirmiştir.

18. I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları geri almak, eski gücüne kavuşup dünyada yeniden sözünün geçmesini sağlamak ve içinde bulunduğu siyasi yalnızlıktan kurtulmak için bir grubun içerisinde yer almayı düşündü. Almanya, Osmanlı Devleti'nin artı yönlerini görüp

- Halifelik gücünü kullanarak İngiltere'nin sömürgelerindeki Müslümanları ayaklandırıp İngiltere'ye gidecek yardımları engellemek,
- Jeopolitik konumundan faydalanarak Rusya'ya gidecek yardımları engelleyip Bakü petrollerine ve Hindistan'a ulaşmak,
- Osmanlı Devleti'nde olan yer altı ve yer üstü kaynaklarını kullanarak askerî ihtiyaçlarını karşılamak,
- Cephelelerdeki düşmanlarının gücünü azaltmak için yeni cephelerin açılması arzusuyla Osmanlı Devleti'ne yanaşmaya başlamıştır. Bu gelişmelerle birlikte Osmanlı Devleti Almanya'nın yanında İttifak grubunun içerisinde yer aldı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanında I. Dünya Savaşı'na sokmayı isteme nedenlerinden biri değildir?

- A) Halifelik gücünden yararlanma isteği
B) Siyasi alanda yalnızlıktan kurtulma isteği
C) Jeopolitik konumundan faydalanma
D) İnsan gücünü kullanma

19. Tekâlif-i Millîye emirlerinden bazıları şunlardır:

- Her ilçede bir Tekâlif-i Millîye Komisyonu kurulacak.
- Her aile birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık verecek.
- Halk, elindeki silah ve cephaneyi üç gün içinde bu komisyonlara teslim edecek.
- Taşıt sahipleri ayda bir defa olmak üzere yüz kilometrelik mesafeye ücretsiz askerî nakliye yapacak.

Belirtilen maddelerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Topyekûn mücadelenin göstergesidir.
B) Askerlerin ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.
C) Alınan kararlarla ordunun tüm ihtiyaçları karşılanmıştır.
D) Asker ve askerî malzemelerin sevkıyatı kolaylaşmıştır.

20. Mustafa Kemal;

- İtalya'nın Trablusgarp'a saldırmasıyla gönüllü olarak cepheye gitti.
- II. Balkan Savaşı'nda görev alarak Edirne'nin kurtarılmasında önemli başarılar elde etti.
- Çanakkale Savaşı'nda düşmanın çıkartma yapacağı yerleri tahmin ederek gerekli tedbirleri aldı.
- Sakarya Savaşı'nda ordunun başında tüm Yunan güçlerine karşı büyük bir mücadeleye girişti.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Farklı cephelerde görev almıştır.
II. Katıldığı savaşlarda tecrübe kazanmıştır.
III. Vatansever bir liderdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

Cevap anahtarı

İSTANBUL

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. B	11. D
2. D	12. D
3. D	13. C
4. C	14. B
5. B	15. C
6. C	16. D
7. D	17. D
8. D	18. B
9. D	19. C
10. A	20. D

KONYA

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. A
2. B
3. D
4. C
5. A
6. B
7. D
8. B
9. D
10. C

TRABZON

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. C	9. C
2. A	10. C
3. D	11. D
4. D	12. B
5. C	13. C
6. D	14. A
7. D	15. B
8. B	16. D

Öğrenci ve öğretmenlerimiz için derlenmiştir.

Zeki DOĞAN

sosyalciniz.wordpress.com Sosyal Bilgiler Öğretmenleri